

การศึกษาแบบทดสอบบุคลิกภาพ The Leonard Personality Inventory (LPI) ในคนไทยวัยทำงาน

กนกรัตน์ สุชะตุงคะ วท.ม.*, เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ กศ.ด.**,
สุชีรา ภัทรายุตวรรัตน์ Ph.D.*

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ การศึกษาแบบทดสอบบุคลิกภาพ LPI ในคนไทยอายุ 20-60 ปี ได้สำรวจลักษณะบุคลิกภาพบุคคลทั้งเพศหญิงและชาย ประกอบอาชีพต่างๆ กัน และอาศัยอยู่ในพื้นที่จำแนกตามเขตที่มีสังคมและวัฒนธรรมใกล้เคียงกัน ในกทม. 4 พื้นที่เขต จำนวน 2,164 คน เพื่อพิจารณาคุณสมบัติการวัดและสร้างค่าจุดตัดในคนไทย

วิธีการ ใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ LPI ซึ่งเป็นแบบรายงานตนเอง หาค่าความเชื่อมั่น ค่าเฉลี่ย และจุดตัดแต่ละองค์ประกอบ และเปรียบเทียบความแตกต่างตามตัวแปรเพศและอาชีพ

ผลการศึกษา พบว่าได้ค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ระดับปานกลางถึงสูง (.68-.81) และสามารถอธิบายบุคลิกภาพโดยรวมได้คล้ายคลึงกับแนวคิดของนักการศึกษาของไทย ปัจจัยด้านเพศส่งผลต่อความแตกต่างในองค์ประกอบของบุคลิกภาพแต่อาชีพไม่พบว่าส่งผล

สรุป แม้ว่าแบบทดสอบนี้จะมีค่าความเชื่อมั่นที่ใช้ได้ แต่ก็ต้องปรับค่าจุดตัดเพื่อให้เป็นค่ากลางของคนไทย ซึ่งน่าจะเป็นผลจากปัจจัยด้านวัฒนธรรมเนื่องจากมีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งไม่สามารถจำแนกเข้าองค์ประกอบใดได้ ดังนั้น การจะนำแบบทดสอบต่างประเทศมาใช้จึงต้องระมัดระวัง โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับลักษณะด้านจิตใจ พื้นนิสัยหรือความเชื่อของบุคคล

คำสำคัญ แบบทดสอบบุคลิกภาพ LPI คนไทย

วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 2550; 52(3): 277-290

* ภาควิชาจิตเวชศาสตร์, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, มหาวิทยาลัยมหิดล, กทม. 10700 ประเทศไทย

** สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กทม. 10110 ประเทศไทย

A Study of the Leonard Personality Inventory (LPI) in the Thai working-aged people

*Kanokrat Sukhatunga, M.Sc.**, *Cherdsak Kowasin Ed.D.***,
*Sucheera Phattharayuttawat, Ph.D.**

ABSTRACT

Objective : A Study of LPI Inventory among 2,164 Thai people with working age (20-60 yrs) distributed by 4 living areas in Bangkok Metropolitan by sex and occupation variables. The aim was to validity study of the test when using with Thai people.

Methods : Each of 5 Global factors of LPI, mean and cut off score were created to explain the Thai personality characteristic. The comparison of sex and occupation were done in the total sample.

Results : It was found the average to high reliable in the test(0.68-0.81). The result of personality characteristic confirms the former studied by the educated people. Personality characteristic was affected by sex but not in occupation differences.

Conclusion : When using the other culture tests especially in the test of personality and belief, the researcher recommends to use with caution because the culture bias may involve. It was found from this study that we need to adjust cut off point scores and some of the sample cannot be grouped in any global factor.

Keyword : Personality test, LPI Thai

J Psychiatr Assoc Thailand 2007; 52(3): 277-290

* Department of Psychiatry, Faculty of Medicine, Siriraj Hospital, Mahidol University, Bangkok 10700.Thailand.

** Educational and Psychological Test Bureau. Srinakharinwirot University, Bangkok 10700. Thailand.

บุคลิกภาพมีขอบเขตกว้างมาก ครอบคลุมลักษณะต่าง ๆ เช่น อุปนิสัย อารมณ์ เจตคติ มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในสังคมและมีพัฒนาการไปตามระดับอายุที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามบุคลิกภาพโดยภาพรวมนั้นมีทั้งส่วนดีและส่วนที่บกพร่อง และยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนแม้จะศึกษาจากคนกลุ่มเชื้อชาติเดียวกัน เช่นเมื่อปี 1964 Piker ศึกษาชีวิตสังคมและบุคลิกภาพของคนไทยที่จังหวัดอยุธยาด้วยแบบทดสอบ Rorschach พบว่า คนไทยมีความเป็นปัจเจกบุคคล ซึ่งเป็นผลมาจากความหวาดระแวงและความไม่ไว้วางใจ แต่การศึกษาของ Sensenig ปี 1975 พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในระดับของความไว้วางใจผู้อื่น จากความแตกต่างในจุดนี้ ประกอบกับในปัจจุบันสภาพสังคมวัฒนธรรมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไป กระแสวัตถุนิยม บริโภคนิยม และเทคโนโลยีต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อค่านิยม ทำให้ประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมากมาย เพราะวิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมไปเป็นสังคมอุตสาหกรรม¹ อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ และคณะ² ศึกษาเรื่อง คำให้การของคนกรุงเทพฯ ได้กล่าวถึงกรุงเทพมหานครว่า เมืองค้ประกอบของคนในสังคมเมืองกรุงที่แปรเปลี่ยนไปมาก เป็นมหานครของ “คนร้อยชนิดพันละแวกกับความแปลกแยกที่แอบแฝง” มีปัญหาต่างคนต่างอยู่และไม่มีความเป็นกลุ่มเป็นก้อนของชุมชน อย่างไรก็ตามไม่เพียงแต่สังคม วัฒนธรรม เท่านั้นที่มีผลต่อบุคลิกภาพ แต่ยังมีปัจจัยในด้านอื่นๆ อีก เช่น เรื่องเพศ ตั้งแต่โบราณมา การคาดหวังในสังคมไทยผู้ชายจะต้องเข้มแข็งเป็นผู้นำ ในขณะที่ผู้หญิงควรมีความอ่อนหวานและอดทน หรือเรื่องอาชีพก็ควรจะบ่งบอกลักษณะนิสัยบุคคลได้ เช่น ผู้พิพากษาน่าจะมีความเที่ยงธรรมสุจริต รอบคอบ ทหารต้องเข้มแข็ง อดทน กล้าหาญ ครูอาจารย์ต้องมีความเมตตา ใฝ่หาความรู้และพร้อมที่จะให้แพทย์ต้องเสียสละมีเมตตา นักรุกก็จะต้องว่องไว

กล้าเสี่ยง มีมนุษยสัมพันธ์เป็นต้น

ทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพส่วนใหญ่จะเป็น causative theories ซึ่งเป็นการอธิบายถึงสาเหตุหรือเหตุผลที่ทำให้แต่ละบุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน แต่ยังมีอีกแนวคิดหนึ่งคือ descriptive theories อธิบายคุณลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล เช่น ทฤษฎีอุปนิสัยของ Allport³ แนวคิดนี้เชื่อว่าบุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากกระบวนการทำงานของอุปนิสัย (trait) ที่ออกมาในรูปของพฤติกรรม เช่น คนที่มีอุปนิสัยเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่จะแสดงพฤติกรรมมีน้ำใจ ให้ความช่วยเหลือ เห็นอกเห็นใจ ให้การแบ่งปันผู้อื่น เช่นเดียวกับแนวคิดของ Cattell⁴ ที่ว่าบุคลิกภาพของแต่ละคนเป็นผลมาจากอุปนิสัยที่แตกต่างกัน ดังนั้นถ้าสามารถทำความเข้าใจอุปนิสัยของแต่ละคนได้แล้ว จะสามารถทำนายบุคลิกภาพของบุคคลนั้นได้ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด ปัจจุบันแนวคิดองค์ประกอบบุคลิกภาพ 5 ด้านของ Costa และ McCrae⁵ เป็นที่ยอมรับมากที่สุด เขาได้สร้างและพัฒนาแบบทดสอบบุคลิกภาพเป็นระยะ ๆ ผลของการศึกษาพบว่า ในทุกวัฒนธรรมมีโครงสร้างทางบุคลิกภาพหลักห้าองค์ประกอบเหมือนกันเรียกว่า Big 5 ประกอบด้วย 1. ลักษณะทางประสาท (Neuroticism) 2. การชอบแสดงออก (Extroversion) 3. การเปิดรับประสบการณ์ (Openness to experience) 4. การเห็นพ้องกับผู้อื่น (Agreeableness) 5. การมีจิตสำนึก (Conscientiousness)

อย่างไรก็ตาม นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินคุณลักษณะบุคคลได้กล่าวสอดคล้องกันว่า แบบทดสอบบุคลิกภาพที่ใช้จำเป็นต้องเลือกชนิดวิธีการใช้ ข้อจำกัด และความเหมาะสมของตัวแบบทดสอบกับเรื่องที่จะทำ โดยให้มีความเหมาะสมกับอายุ ภาษา สังคมและวัฒนธรรมของบุคคลที่ศึกษา^{6,7} คุณลักษณะของแบบทดสอบที่ดีจะต้องดูจากหลาย ๆ ปัจจัย เชิดศักดิ์ ไชวาลินธุ์ กล่าวถึงลักษณะสำคัญของเครื่องมือวัดทางจิตวิทยาไว้ 3 ลักษณะ คือ

ความเที่ยงตรง (validity) ความเชื่อมั่น (reliability) และการปฏิบัติได้จริง (practicality)^๑ นอกจากนั้นแบบทดสอบที่ดีจะต้องมีความเป็นมาตรฐาน (standardization) ทั้งในแง่ตัวแบบทดสอบ และวิธีการดำเนินการทดสอบ การให้คะแนน การแปลผล และจำเป็นต้องมีเกณฑ์ปกติ (norms) ซึ่งจะให้ผู้รับการทดสอบสามารถทราบได้ว่าตนเองอยู่ในตำแหน่งใดหรือเป็นเช่นไรเมื่อเปรียบเทียบกับคนในกลุ่มสังคมเดียวกันคะแนนของผู้รับการทดสอบจะถูกแปลงให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐาน (standard score) แบบใดแบบหนึ่ง เช่น เปอร์เซ็นไทล์ หรือคะแนนมาตรฐานซีและที เกณฑ์ปกตินี้จะถูกสร้างขึ้นเป็นคะแนนมาตรฐานจากกลุ่มประชากรเป้าหมายที่มีขนาดใหญ่ สุชีรา ภักทรายตวรรัตนน์ กล่าวว่าการเลือกกลุ่มประชากรเป้าหมายนี้จะคัดเลือกด้วยความระมัดระวัง โดยต้องมีความหลากหลายหรือมีลักษณะที่กระจายในหลายๆ ตัวแปร เช่น กระจายตามตัวแปรเพศ อายุ เชื้อชาติ ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา อาชีพ โดยจะต้องใช้ความรู้ในเรื่องการสุ่มตัวอย่างเข้ามาเกี่ยวข้อง^๑

งานวิจัยการประเมินบุคลิกภาพของกลุ่มคนไทยวัยทำงานครั้งนี้ได้ใช้แบบทดสอบ LEONARD Personality Inventory (LPI) ซึ่งเป็นแบบรายงานตนเอง (Self-report questionnaire) สร้างขึ้นโดย Leonard Yong ศาสตราจารย์ทางด้านจิตวิทยาในมาเลเซีย เนื่องจากสร้างจากสังคมตะวันออกและได้มีการนำไปใช้ในประเทศมาเลเซีย เอเชียและยุโรป แจกแจงรูปแบบพฤติกรรม และช่วยในการวางโปรแกรมการรักษาให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล และนำไปช่วยส่งเสริมองค์การในการสร้างทีมงานและความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน อย่างไรก็ตาม แม้แบบสำรวจบุคลิกภาพ LPI เป็นแบบทดสอบของชาวเอเชียซึ่งมีความใกล้เคียงด้านวัฒนธรรมและได้ถูกนำไปใช้ในหลายประเทศ แต่ในประเทศไทยเพิ่งได้เริ่มนำมาใช้เมื่อไม่นานมานี้ ผู้วิจัย จึงมีความสนใจว่าจะยังคงคุณสมบัติการวัดเช่นเดิมหรือไม่เมื่อนำมาใช้ ซึ่งถ้ายังคงความเชื่อถือได้

เราก็จะได้เพิ่มความหลากหลายในเครื่องมือประเมินบุคลิกภาพมากขึ้น และเป็นการพัฒนาวิชาการด้านเครื่องมือประเมินบุคคล จึงทำการศึกษาตัวแบบทดสอบนี้กับกลุ่มคนไทยวัยทำงานที่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 20-60 ปี ซึ่งลักษณะบุคลิกภาพมีความชัดเจนแล้ว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคุณสมบัติการวัดและค่าปกติจากแบบสำรวจบุคลิกภาพ LEONARD Personality Inventory (LPI) ในคนไทย
2. เพื่อศึกษาลักษณะรูปแบบบุคลิกภาพของคนไทยวัยทำงาน อายุ 20 - 60 ปี ในกรุงเทพฯ

วัสดุและวิธีการ

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง คือ คนไทยทั้งเพศชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง 20 - 60 ปีที่อยู่ในกลุ่มพื้นที่เขต 4 กลุ่มใหญ่ ๆ ของกรุงเทพมหานคร คือ กลุ่มพื้นที่เขตอนุรักษ์เมืองเก่า (conservative area) กลุ่มพื้นที่เขตเศรษฐกิจ (business area) กลุ่มพื้นที่เขตที่อยู่อาศัย (residential area) และกลุ่มพื้นที่เขตเกษตรกรรม (agricultural area) จำนวนทั้งสิ้น 2,164 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละเขตโดยใช้สูตรดังนี้

$$n = \frac{Z^2 \sigma^2}{e^2}$$

ดังนั้น $n = \frac{(1.96^2)(11.503^2)}{0.972}$
 $= 541 \text{ คน/เขต}$

การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ทำโดยการสุ่มแบบ Stratified Random Sampling โดยมีวิธีการดังนี้

ขั้นที่ 1 พิจารณาเอกสารการแบ่งพื้นที่ทั้งหมดของกรุงเทพฯตามนโยบายการพัฒนาเมือง

ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2547 ที่จัดกลุ่มเข้าด้วยกันตามลักษณะสภาพแวดล้อมทางสังคมเหมือนกัน จำแนกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ๆ

ขั้นที่ 2 ในแต่ละเขตพื้นที่ทั้ง 4 จำแนกย่อย (cluster) เป็นกลุ่มปกครองเขตต่างๆ แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยการจับสลากได้เขตที่เป็นหน่วยตัวอย่าง

ขั้นที่ 3 เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธี accidental sampling ในแต่ละเขตตัวอย่างของการวิจัย โดยคำนึงถึงสัดส่วน ความหลากหลายของตัวอย่าง และการเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสำรวจบุคลิกภาพ LEONARD Personality Inventory (LPI) ของ Leonard Yong ประกอบด้วยข้อคำถาม 100 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบรายงานตนเอง (Self - Administration) โดยแต่ละข้อคำถามจะเป็นประโยคที่สั้นการตอบแบบทดสอบในแต่ละข้อให้ผู้ตอบตอบในลักษณะการให้คะแนน 5 ระดับ (1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 = ไม่เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 4 = เห็นด้วย 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง) ค่าความเชื่อมั่นจากการวิจัยในมาเลเซียอยู่ระหว่าง .71-.80 วัดบุคลิกภาพได้ 5 องค์ประกอบใหญ่ๆ ได้แก่ Openness, Neutral, Analytical, Relational และ Decisive ในแต่ละองค์ประกอบมีข้อคำถาม 20 ข้อ โดยคะแนนแต่ละด้านจะมีค่าสูงสุดเท่ากับ 100 คะแนน และต่ำสุดเท่ากับ 20 คะแนน ผลจะออกมาในรูปแบบ profile วิเคราะห์ว่าในตัวบุคคลนั้นมีองค์ประกอบด้านใดที่เด่นชัด โดยมีจุดตัดอยู่ที่ 75 คะแนนขึ้นไป (cut off = 75 +) และเมื่อนำแต่ละองค์ประกอบมารวมกันสามารถอธิบายลักษณะบุคลิกภาพได้ 24 ลักษณะ¹¹ จำแนกเป็นองค์ประกอบหลักทั้ง 5 ด้าน ได้แก่

1. Openness : เปิดรับสิ่งใหม่ๆ มีความสามารถทางด้านศิลปะ มีความคิดสร้างสรรค์

จุดเด่น ชอบทดลองทำงานด้วยวิธีใหม่ๆ กิจกรรมที่เป็นงานศิลปะ มีความคิดสร้างสรรค์ มักมีความคิดใหม่ๆ

จุดด้อย มักไม่ทำตามกฎเกณฑ์ เบื้อง่าย มีแนวโน้มหุนหันพลันแล่น เข้าใจอะไรผิดได้ง่าย

2. Neutral : เก็บตัว มักอยู่เบื้องหลัง หรือทำตามมากกว่าจะเป็นผู้นำ รักความสงบ เป็นคนเงียบ ๆ ไม่ชอบสูงส่งกับใคร เป็นเพื่อนกับคนอื่นได้ แต่จะเลือกเพื่อนสนิท ไม่ชอบขัดแย้งกับใคร คนอื่นมักมองว่าอดทน ซื่อสัตย์ มักระวังเรื่องความปลอดภัยและความมั่นคง จึงชอบทำงานประจำ

จุดเด่น เป็นผู้ฟังที่ดี ชอบทำตามวิธีการที่ผู้อื่นยอมรับ เห็นคุณค่าของการเป็นส่วนหนึ่งของทีม ใช้ชีวิตเข้ากับผู้อื่นได้พยายามที่จะไม่ทำร้ายจิตใจคนอื่น

จุดด้อย มีแนวโน้มที่จะนึกถึงแต่ตัวเองขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่สามารถตั้งเป้าหมายได้ มักยอมตามเพื่อหลีกเลี่ยงข้อขัดแย้ง รู้สึกเสียใจหรือถูกคนอื่นทำร้ายจิตใจได้ง่าย

3. Analytical : สนใจในรายละเอียด ชอบความสมบูรณ์แบบ ต้องมีการวางแผนอย่างรอบคอบละเอียด มีความรอบรู้ บ่อยครั้งพบว่าให้ความสำคัญกับความสำเร็จของงานจนละเลยการรับรู้ความรู้สึกของคนอื่น ซึ่งส่งผลยากต่อการยอมรับความคิดใหม่ๆ

จุดเด่น มีความรับผิดชอบสูง รู้ผิดชอบชั่วดี ใคร่ครวญอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจ กำหนดมาตรฐานของตนเองไว้สูง มีความอดสาหะเพื่อให้งานเสร็จสมบูรณ์

จุดด้อย ไม่ยืดหยุ่นติดและเป็นทุกข์ง่าย รู้สึกเจ็บปวดง่ายต่อคำวิจารณ์ของคนอื่น แต่ไม่แสดงความรู้สึกจริงๆ ออกมา มีแนวโน้มซึมเศร้า

4. Relational : ปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ง่าย ชอบที่จะมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม พุดคุยเก่ง มีชีวิตชีวา

แต่อารมณ์มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงง่าย ไม่ค่อยมุ่งมั่นในการทำงาน และมักลืมสัญญา

จุดเด่น สนุกสนทนากับผู้อื่นได้ง่าย มองโลกในแง่ดี มีพลังและกระตือรือร้น มีอารมณ์ขัน เกือบกลมกล่อมคนอื่นได้ดี

จุดด้อย ค่อนข้างพูดมาก ทำงานไม่เป็นระเบียบ เจ้าอารมณ์ เมื่อต้องอธิบายบางอย่างมักพูดเกินความจริง และไม่ค่อยตรงเวลา

5. Decisive : มักตั้งเป้าหมายสูง และทำให้สำเร็จอย่างรวดเร็ว ชอบเสี่ยง รักความท้าทาย ตรงไปตรงมา ไม่อ้อมค้อม ใจร้อน แสดงให้เห็นความสำเร็จของตนเองทำให้ผู้อื่นชื่นชมและศรัทธา มักอยู่ในตำแหน่งผู้นำและมีความก้าวหน้าในงาน

จุดเด่น มีความมั่นใจในตนเอง ชอบทำงานให้เสร็จทันเวลา เป็นผู้ริเริ่มบุกเบิกงานต่าง ๆ ไม่ยอมแพ้ง่าย ๆ กล้าตัดสินใจ

จุดด้อย ค่อนข้างก้าวร้าว อารมณ์ร้อน utoแนวโน้มดี้อัน หัวแข็ง ควบคุมยาก โกรธง่ายหรือทำให้เคืองได้ง่าย ทำตามแนวทางของตนเองไม่สนใจผู้อื่น

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลสถานภาพทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง รายได้ เขตที่อยู่ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตที่อยู่ปัจจุบัน และจำนวนผู้ที่พักอาศัยอยู่ด้วยกัน โดยมีลักษณะของข้อคำถามเป็นทั้งแบบให้เลือกตอบและเติมคำ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เตรียมผู้ช่วยวิจัยเพื่อให้สามารถเข้าแบบสำรวจบุคลิกภาพ LPI ได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐาน โดยผู้ช่วยวิจัย เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชาจิตวิทยาคลินิก ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล หลังจากนั้นจึงดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับและข้อคำถามรายด้าน ทั้ง 5 องค์ประกอบหลัก โดยใช้วิธี Cronbach's coefficient alpha

3. คำนวณค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลคะแนนในแต่ละองค์ประกอบของ LPI

4. คำนวณค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) จาก ข้อมูลของทั้ง 4 เขตพื้นที่ เพื่อให้ค่าเฉลี่ยเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด จากนั้นนำค่าที่ได้ไปคำนวณหาจุดตัด (cut off point) ของแต่ละองค์ประกอบใหม่ โดยไม่ใช้จุดตัดเดิมของ LPI เพราะการแปลความหมายของ LPI มาจากลักษณะเด่นของแต่ละองค์ประกอบ ฉะนั้น จุดตัดของแต่ละองค์ประกอบจึงควรที่จะเป็นค่าที่บ่งบอกถึงการแสดงออกที่เหนือกว่าค่าเฉลี่ย การกำหนดจุดตัดในครั้งนี้จึงกำหนดที่ค่าที่บายเบนไปจากค่าเฉลี่ยประมาณครึ่งหนึ่งของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($M + 1/2 S.D.$) ซึ่งตรงกับตำแหน่ง percentile ที่ 70

5. เมื่อได้คะแนนจุดตัดแล้ว นำค่าคะแนนดิบของกลุ่มตัวอย่างไปเทียบกับจุดตัดของทั้ง 5 องค์ประกอบ เพื่อแปลงเป็น profile ตามการรวมตัว (combination) ของลักษณะเด่นในแต่ละองค์ประกอบ และหลังจากได้ profile ของแต่ละคนแล้วจึงนำมาแจกแจงความถี่เพื่อศึกษารูปแบบบุคลิกภาพของคนไทยวัยทำงาน เขตกรุงเทพมหานครต่อไป

6. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนบุคลิกภาพของคนไทยวัยทำงานที่มีเพศ อาชีพ และอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่แตกต่างกันโดยใช้ t-test และ One Way ANOVA

ผลการศึกษา

ประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 2,164 คน กระจายอยู่ในพื้นที่ 4 กลุ่มใหญ่ๆ แต่ละเขตพื้นที่มีจำนวนตัวอย่างเท่าๆ กันคือ ร้อยละ 25 อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง เป็น 2 : 3 ประมาณ ร้อยละ 50 มีอายุระหว่าง 20 - 33 ปีสำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี และเป็นโสด โดยที่ผู้ที่ย่า หม้าย หรือแยกกันอยู่มีเพียงร้อยละ 7 ประกอบอาชีพรับราชการ รับจ้าง และพนักงานเอกชนร้อยละ 29.0, 26.8 และ 20.4 ตามลำดับ อาชีพอื่น อาทิ ค้าขาย แม่บ้าน นักศึกษา ธุรกิจส่วนตัวประมาณร้อยละ 2 ถึงร้อยละ 8 มีรายได้ ระหว่าง 10,000 - 20,000 บาท ร้อยละ 36.5 รายได้ 5,000 -10,000 บาทร้อยละ 31.1 มากกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 22.3

ข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวข้างต้นมีลักษณะทั่วไปสอดคล้องกับลักษณะประชากรกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาศึกษามีลักษณะเป็นตัวแทนที่ดีสามารถใช้ค่าสถิติอ้างอิงถึงประชากรได้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและปัจจัยส่วนตัวของกลุ่มศึกษา

พื้นที่เขต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
Residential	541	25.0
Conservative	540	25.0
Commercial	542	25.0
Agricultural	541	25.0
เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	865	40
หญิง	1,299	60

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20 - 33 ปี	1,074	49.6
34 - 47 ปี	700	32.3
48 - 60 ปี	379	17.5
Missing	11	0.5
การศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	153	7.1
มัธยมศึกษาตอนต้น	156	7.2
มัธยมศึกษาตอนปลาย	218	10.1
ปวช. / ปวส.	334	15.4
ปริญญาตรี	1,005	46.4
สูงกว่าปริญญาตรี	284	13.1
อื่นๆ	2	0.1
missing	19	0.6
เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	865	40
หญิง	1,299	60
สถานภาพสมรส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	1,108	51.2
คู่	932	43.1
หย่า	47	2.2
หม้าย	33	1.5
แยกกันอยู่	32	1.5
Missing	12	0.6
อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับราชการ	628	29.0
รัฐวิสาหกิจ	48	2.2
พนักงานเอกชน	441	20.4
รับจ้าง	580	26.8
ธุรกิจส่วนตัว	167	7.7
ค้าขาย	105	4.9
แม่บ้าน	70	3.2
นักศึกษา	73	3.4
อื่นๆ	52	2.4

ตำแหน่งงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หัวหน้างาน	419	19.4
ผู้ปฏิบัติงาน	1486	68.7
อื่นๆ	259	12.0
รายได้ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000	204	9.4
5,001-10,000	674	31.1
10,001-20,000	790	36.5
มากกว่า 20,000	483	22.3
Missing	13	0.6
ระยะเวลาที่อาศัย (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5-10	1,042	48.2
มากกว่า 10	1,112	51.4
missing	10	0.5
จำนวนผู้ที่พักอาศัยด้วยกัน (คน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0-5	1,704	78.7
6-11	425	19.6
มากกว่า 11	35	1.6

การตรวจสอบค่าความเที่ยงโดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha พบค่ารายด้านอยู่ระหว่าง .68 - .80 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางถึงสูง แสดงว่าค่าคะแนนจากแบบสำรวจ LPI มีคุณภาพเพียงพอในการที่จะนำมาวิเคราะห์ และแปลความหมายต่อไป

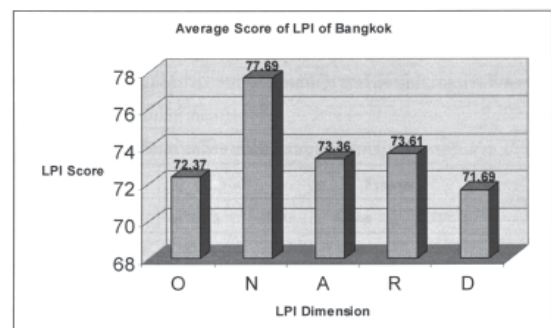
ตารางที่ 2 ความเชื่อมั่นของการวัดองค์ประกอบ LPI รายด้าน

Area	Reliability Coefficients				
	O	N	A	R	D
Bangkok	.7462	.7443	.7187	.8062	.6812
Residential	.7539	.7399	.7425	.8240	.6981
Conservative	.7019	.7175	.7107	.7859	.6633
Commercial	.7384	.7619	.7097	.8157	.6774
Agricultural	.7012	.7540	.7116	.7967	.6810

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อหาคะแนนที่เป็นตัวแทนของประชากรพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 71.69 - 77.69 ซึ่งค่าเฉลี่ยดังกล่าวใกล้เคียงกับค่าจุดตัดเดิมของ LPI และมีร้อยละของสัมประสิทธิ์ความเบี่ยงเบน 8.207 - 10.148 แสดงว่าคะแนนในแต่ละองค์ประกอบบุคลิกภาพของกลุ่มตัวอย่างมีค่าใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งหากใช้คะแนนจุดตัดเดิมในการจำแนกลักษณะเด่นของแต่ละองค์ประกอบจะทำให้ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่มีลักษณะเด่นในทุกองค์ประกอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในองค์ประกอบ N ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าจุดตัดเดิม เพื่อให้การศึกษารูปแบบบุคลิกภาพของคนกรุงเทพมหานครคล้องกับธรรมชาติของข้อมูลประชากรคนไทย จึงได้กำหนดจุดตัดใหม่ของแต่ละองค์ประกอบตามที่ได้กำหนดไว้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 3 Mean และ S.D. ขององค์ประกอบ LPI ในคนไทย

Bangkok		O	N	A	R	D
N	Valid	2164	2164	2164	2164	2164
	Missing	0	0	0	0	0
Mean		72.37	77.69	73.36	73.61	71.69
Std. Deviation		6.634	6.376	6.554	7.470	6.467
Minimum		44	46	51	32	50
Maximum		95	100	97	99	98

The Leonard Personality Inventory (LPI) ในคนไทยวัยทำงาน

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพ ทั้ง 5 ด้านระหว่างประชากรที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมทางสังคมแตกต่างกัน พบองค์ประกอบ O ของประชากรในเขตเศรษฐกิจมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าประชากรในเขตที่อยู่อาศัย และเขตอนุรักษ์เมืองเก่า องค์ประกอบ R ประชากรในเขตเกษตรกรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าประชากรในเขตที่อยู่อาศัย

องค์ประกอบ D ประชากรในเขตเกษตรกรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าประชากรในเขตที่อยู่อาศัย และเขตอนุรักษ์เมืองเก่า แต่ไม่พบนัยสำคัญของความแตกต่างในองค์ประกอบ N และ A ผลการวิเคราะห์ดังกล่าว แสดงว่าประชากรที่อยู่สภาพแวดล้อมทางสังคมที่แตกต่างกันจะมีลักษณะบุคลิกภาพบางประการแตกต่างกัน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบบุคลิกภาพระหว่างเขตพื้นที่

องค์ประกอบ	ค่าเฉลี่ย				F	P	คู่แตกต่าง
	ที่อยู่อาศัย(1)	อนุรักษ์(2)	พาณิชย์(3)	เกษตรกรรม(4)			
O	72.93	72.94	71.67	71.96	5.36	.001	(1,3),(2,3)
N	78.17	77.29	77.53	77.78	1.86	.133	-
A	73.49	73.81	72.78	73.35	2.35	.070	-
R	74.41	73.43	73.51	73.08	3.13	.024	(1,4)
D	72.23	72.20	71.26	71.07	4.84	.002	(1,4),(2,4)

ตัวแปรเพศพบว่ามีค่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเกือบทุกองค์ประกอบโดยที่เพศชายมีค่าเฉลี่ยในแต่ละองค์ประกอบสูงกว่าเพศหญิง ยกเว้น

องค์ประกอบ N ที่เพศชายมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเพศหญิงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบบุคลิกภาพระหว่างเพศ

Bangkok Dimension of LPI	Male		Female		t-value	2-tail prob.
	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
O	73.39	6.79	71.69	6.44	5.870	.000
N	77.44	6.58	77.86	6.22	-1.508	.132
A	73.84	6.71	73.03	6.43	2.820	.005
R	74.02	7.58	73.34	7.38	2.072	.038
D	72.28	6.61	71.29	6.34	3.486	.000

ค่าจุดตัดใหม่ของแต่ละองค์ประกอบ เพื่อให้เห็นลักษณะเด่น โดยใช้ cut off point score = mean + $\frac{1}{2}$ S.D. หรือ percentile rank = 70

ตารางที่ 6 ค่าจุดตัดในแต่ละองค์ประกอบ

Area	Cut off point				
	O	N	A	R	D
Bangkok	76	81	77	77	75
Residential	76	81	77	78	75
Conservative	76	80	76	77	75
Commercial	75	81	76	77	74
Agricultural	75	81	77	77	74

การกำหนดจุดตัดของแต่ละองค์ประกอบ ที่ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ 70 ทำให้สามารถกำหนดร้อยละที่คาดหวังในเชิงสถิติ (probability percentage) จำนวนของผู้ที่ไม่มีลักษณะเด่นในทุกองค์ประกอบ และ ผู้ที่เด่นอย่างน้อย 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 องค์ประกอบ ได้เป็น 16.8 , 36.0 , 30.9 , 13.2 , 2.8 และ .3 ตามลำดับ แต่ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้จุดตัดใหม่นี้พบว่า กับการประชารคนไทยครั้งนี้ ร้อยละของจำนวน ผู้ที่มีลักษณะดังกล่าวไม่สอดคล้องกับค่าที่คาดหวัง โดยเฉพาะร้อยละของผู้ที่ไม่มีลักษณะเด่นในทุกองค์ประกอบ และผู้ที่มีลักษณะเด่นอย่างน้อย 1 และ 2 องค์ประกอบที่มีความแตกต่างกันเกินกว่าร้อยละ 10

ตารางที่ 7 ลักษณะ LPI Profile ของคนไทยวัยทำงาน ในกรุงเทพมหานคร

จำนวนลักษณะเด่น	ร้อยละที่คาดหวัง	ร้อยละที่เกิดขึ้น
ไม่มี	16.8	40.2
1	36.0	18.5
2	30.9	13.7
3	13.2	9.5
4	2.8	9.2
5	.3	8.9

รายละเอียดของจำนวน และร้อยละของรูปแบบบุคลิกภาพตามลักษณะเด่นในการรวมตัวจากองค์ประกอบ LPI ของคนไทย

ตารางที่ 8 ลักษณะ LPI Profile ของกลุ่มตัวอย่างคนไทยวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร

No.	LPI Profiles	Frequency	Percent
1	none	870	40.2
2	O	53	2.4
3	N	102	4.7
4	A	69	3.2
5	R	102	4.7
6	D	75	3.5
7	N&O	15	.7
8	A&O	22	1.0
9	R&O	30	1.4
10	D&O	43	2.0
11	N&A	48	2.2
12	R&D	25	1.2
13	N&R	42	1.9
14	A&D	36	1.7
15	N&D	13	.6
16	A&R	23	1.1
17	N&A&O	18	.8
18	R&D&O	48	2.2
19	N&R&O	22	1.0
20	A&D&O	28	1.3
21	N&D&O	5	.2
22	A&R&O	13	.6
23	N&A&R	28	1.3
24	N&A&D	14	.6
25	N&R&D	18	.8
26	A&R&D	11	.5
27	N&A&R&D	40	1.8
28	N&R&D&O	37	1.7
29	A&R&D&O	52	2.4
30	N&A&R&O	41	1.9
31	N&A&D&O	28	1.3
32	O&N&A&R&D	193	8.9

วิจารณ์

การที่พบว่าคนไทยวัยทำงานมีคะแนนเฉลี่ยในองค์ประกอบ N สูงกว่าคะแนนจุดตัดเดิมของ LPI ส่วนองค์ประกอบอื่นอีก 4 องค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนจุดตัดเดิมเล็กน้อยทั้งในภาพรวมของคนกรุงเทพฯ และคนที่อยู่ในแต่ละเขตพื้นที่อาศัย แสดงให้เห็นว่าคนไทยมีลักษณะบุคลิกภาพตาม LPI ค่อนข้างเด่นในทุกองค์ประกอบ ดังนั้น จุดตัดเดิมของ LPI จึงไม่เหมาะสมที่จะนำมาเป็นเกณฑ์ในการจำแนกลักษณะเด่นสำหรับคนไทย ซึ่งสอดคล้องกับผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบบุคลิกภาพทั้ง 5 ด้านระหว่างประชากรที่อยู่ในสภาพแวดล้อมทางสังคมแตกต่างกันในการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถึง 3 องค์ประกอบ และอีก 1 องค์ประกอบมีแนวโน้มที่จะมีนัยสำคัญ ($p = .07$) แสดงให้เห็นว่าการกำหนดเกณฑ์ในการตัดสิน หรือแปลความหมายของคะแนนเพื่อสร้าง LPI profile เป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มให้สอดคล้องกับธรรมชาติของคนไทยจะต้องกำหนดหรือพัฒนาขึ้นใหม่

อย่างไรก็ตามการแจกแจงความถี่ LPI profile เมื่อใช้คะแนนจุดตัดที่สร้างขึ้นใหม่ พบว่าการแจกแจงดังกล่าวไม่เป็นไปตาม probability model ที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาจุดตัด แสดงว่ารูปแบบ LPI profile โดยภาพรวมมีลักษณะเฉพาะตัวเพราะพบว่ากลุ่มที่ไม่แสดงลักษณะเด่นในทุกองค์ประกอบมีมากถึงร้อยละ 40 ในขณะที่เด่นเพียง 1 หรือ 2 องค์ประกอบมีไม่ถึงร้อยละ 20 ทั้งๆ ที่มีค่าคาดหวังเกินกว่าร้อยละ 30 ประกอบกับคะแนนเฉลี่ยในองค์ประกอบ N ของประชากรที่ทำการวิจัยครั้งนี้ที่มีค่าสูงกว่าจุดตัดเดิมของ LPI แสดงว่าคนไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 40) มีลักษณะบุคลิกภาพที่ไม่แสดงตนให้เป็นจุดเด่น มักเก็บตัวชอบทำตามมากกว่าจะเป็นผู้นำ รักความสงบ เป็นคนเรียบร้อย ไม่ชอบสูงส่งกับใคร ไม่ชอบขัดแย้งกับคนอื่น

ทั้งนี้อาจเป็นผลจากวัฒนธรรมการทำงานของคนไทย ที่ให้ความสำคัญกับความเกรงใจ เคารพ และนับถือผู้มีอาวุโส รวมทั้งความระมัดระวังในการครองตนในการทำงานดังกล่าวที่ว่า “จงทำดี แต่อย่าเด่นจะเป็นภัย ไม่มีใครอยากเห็นเราเด่นเกิน” ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มที่มีอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ และรับจ้างประมาณร้อยละ 80 และมีตำแหน่งงานเป็นผู้ปฏิบัติงานประมาณร้อยละ 70

นอกจากนั้นการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า คนไทยมีคะแนนองค์ประกอบด้าน N, R สูงสุด และเพศมีผลต่อความแตกต่างในองค์ประกอบต่างๆ ของบุคลิกภาพ ยกเว้นด้าน N ส่วนอาชีพพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ผลการศึกษาสอดคล้องกับความเห็นของ Cattle ที่ว่าลักษณะด้านเพศเป็นตัวแปรสำคัญตัวหนึ่งในการสำรวจเรื่องบุคลิกภาพหรือลักษณะนิสัย ซึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่าเพศมีผลต่อคะแนน LPI ทุกด้าน ยกเว้น ด้าน N แต่พบว่า ผู้หญิงมีแนวโน้มของคะแนนด้านนี้สูงกว่า สอดคล้องกับการศึกษาของ Costa, Terachino and McCrae^{10,11} ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงกับบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบ ผลพบว่า เพศหญิงมีองค์ประกอบบุคลิกภาพแบบห่วงใยทางอารมณ์ และแบบเห็นพ้องกับผู้อื่นและอบอุ่นสูงกว่าเพศชาย ส่วนเพศชายมีลักษณะเปิดรับประสบการณ์ กล้าแสดงออก และแสวงหาความตื่นเต้น สูงกว่าเพศหญิง และการศึกษานี้พบว่าบุคลิกภาพในคนไทย¹²⁻¹⁵ ที่พบว่าชายและหญิงมีลักษณะแตกต่างกันในทุกกลุ่มอายุที่เป็นดังนี้น่าจะเป็นตามที่สุดพัฒนา เดชาติวงศ์ ณ อยุธยา¹⁶ กล่าวว่าผู้ชายไม่ค่อยหุนหันุนใจ จุกจิก ขี้กังวลและต้องการได้รับการยอมรับเหมือนผู้หญิง และจรรยา จันตระ¹⁷ ที่ว่าวัฒนธรรมไทยผู้ชายมักได้รับการยกย่องเป็นหัวหน้าครอบครัว ดังนั้นจึงต้องดูเข้มแข็ง เป็นผู้นำ มั่นคง ไม่อ่อนไหวง่ายหรือกลัวอะไร ส่วนการที่พบว่าอาชีพไม่มีผลต่อลักษณะบุคลิกภาพอาจจะเพราะ

ธรรมชาติของกลุ่มตัวอย่างในที่มีลักษณะงานที่ไม่เน้นตามคุณลักษณะของอาชีพนั้นๆ หรืออาจจะเนื่องจากลักษณะบางประการของคนไทยที่ไม่สามารถจำแนกความสนใจตามอาชีพได้ดังที่พบจากงานวิจัยลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาไทยใน 6 สาขาอาชีพ (กฎหมาย คอมพิวเตอร์ แพทยศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์และเศรษฐศาสตร์) ด้วย MBTI (Myers-Briggs Type Indicator) โดยศรีเรือน แก้วกังวาล¹⁸ ที่พบว่า นักศึกษาทั้ง 6 กลุ่ม เลือกอาชีพ ทั้งตรงและไม่ตรงกับลักษณะบุคลิกภาพ แต่ก็พบว่านักศึกษาไทยมีแนวโน้มเก็บตัว (I) มากกว่าแสดงตัว (E) นักศึกษาแพทย์ และวิศวกรรม ศาสตร์มีวิถีชีวิต และการทำงานแบบยืดหยุ่น (P) มากกว่ายึดกฎเกณฑ์ (J) นักศึกษาคอมพิวเตอร์มีลักษณะเก็บตัว (I) มากกว่าแสดงตัว (E) และอาจจะเนื่องจากความหลากหลายขององค์ประกอบลักษณะบุคลิกภาพคนไทย ดังที่พบจากการศึกษาลักษณะบุคลิกภาพคนไทยด้วยแบบทดสอบบุคลิกภาพคนไทยโดยกนกรัตน์ สุขะตุงคะ และคณะ¹⁹ พบว่า ต้องใช้ปัจจัยพื้นฐานถึง 21 ปัจจัย จึงจะอธิบายคุณลักษณะบุคลิกภาพของคนไทยได้ครบคลุม ซึ่งต่างจากแบบทดสอบทางตะวันตก เช่น 16 PF หรือ MMPI ซึ่งมี 16 และ 10 ปัจจัยหลักเท่านั้นก็สามารถอธิบายลักษณะบุคลิกภาพโดยรวมได้

การศึกษาค้นคว้าพบว่าบุคลิกภาพคนไทยเด่นในด้าน N & R และเมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ (global factor) ก็พบว่า เป็นลักษณะที่เรียกว่า Helpful Encourager²⁰

จุดเด่น : เข้าถึงบุคคลอื่นได้ง่าย มีบุคลิกอบอุ่น ชอบช่วยเหลือ เป็นมิตร ยิ้มแย้ม เป็นผู้ฟังที่ดี เป็นที่พึ่งของผู้อื่น และมักใส่ใจในความเป็นอยู่ของผู้อื่น ปฏิเสธไม่เป็น ใจเย็น รักความสงบ เป็นที่รักใคร่ของผู้อื่นพยายามอย่างมากที่จะไม่ทำร้ายจิตใจผู้อื่น มองคนอื่นในแง่ดี

จุดด้อย : แนวโน้มเชื่อคนง่าย ซึ่งจะทำให้

ถูกหลอกลวงได้ง่าย มักปล่อยปัญหาเล็ก ๆ ให้ลุกลามไปก่อนจะจัดการ ยอมตามคนอื่นเพื่อเลี่ยงความขัดแย้งอ่อนแอ มักจบปัญหาด้วยการเอาปัญหามาไว้ที่ตนเอง อารมณ์อ่อนไหว วางเป้าหมายไม่ค่อยได้ มีปัญหาในการจัดการเรื่องเวลา

ลักษณะดังกล่าวอาจจะเป็นดังที่นักการศึกษาไทย²¹ กล่าวไว้ว่า สังคมไทยเป็นสังคมไมตรีสัมพันธ์สมาชิกในสังคมจะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน แทนที่จะตัวใครตัวมัน พฤติกรรมที่แสดงออกจะแสดงให้เห็นถึงความต้องการความเป็นมิตร ความรัก ความอบอุ่น และการยอมรับของสังคม มีความเคารพยำเกรงผู้ใหญ่ ประเพณีไทยมักสอนให้เป็นคนอ่อนน้อมสง่างาม เกรงใจ เชื้อพ้อง และปฏิบัติตามผู้ใหญ่โดยปราศจากข้อโต้แย้ง จึงไม่เป็นตัวของตัวเอง ไม่กล้าพูดแสดงความคิดเห็น เพราะเกรงว่าพูดไปแล้วคนอื่นจะไม่พอใจจึงต้องเก็บความรู้สึกไว้ในใจ ซึ่งน่าจะอธิบายได้จากข้อเขียนของสุนทรี โคมิน²² ที่กล่าวถึงพื้นฐานทางสังคม 6 ประการของคนไทยว่า

ก. เป็นสังคมที่มีโครงสร้างและความผูกพันอย่างหลวมๆ (Loose structure) ทั้งในครอบครัวและการทำงาน มีความเป็นอยู่อย่างง่ายๆ ไม่มีระเบียบกฎเกณฑ์เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มสังคมอื่นๆ เช่น ญี่ปุ่น จีน และไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ

ข. เน้นความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualism) เนื่องจากไม่มีการระบุสิทธิและหน้าที่ให้ชัดเจน จึงทำให้เกิดความเป็นอิสระในความคิด และการปฏิบัติ ส่งผลให้การแสดงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความผูกพัน ความซื่อสัตย์ของคนไทยขึ้นอยู่กับค่านิยมในแต่ละบุคคล

ค. เป็นสังคมของพุทธศาสนา โดยวัฒนธรรมในสังคมไทยได้รับอิทธิพลจากศาสนาพุทธและศาสนาพราหมณ์ โดยคำสอนทางพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อความคิดในการดำรงชีวิตเช่น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

ง. เป็นสังคมระบบเจ้าขุนมูลนาย (Entourage)

ในสังคมไทยมีการแบ่งชั้นอำนาจ ให้ความสำคัญต่อผู้มีอุปการะ โดยความผูกพันนี้ไม่สม่ำเสมอ ในบางครั้งก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ หรือมีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง

จ. มีความต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม (Affiliation Society) เนื่องจากไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน ทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเองและการเคารพตนเองต่ำ จึงต้องการให้สังคมยอมรับในบทบาทของตนเอง

ฉ. เป็นสังคมที่มีระบบพระเดชพระคุณ (Moral-Amoral) คือ อำนาจทางด้านคุณงามความดี ความรักความผูกพัน ความคุ้มครอง ความกตัญญูรู้คุณ ต่อผู้ที่ให้การอุปถัมภ์ คือ อำนาจที่ได้มาจากการข่มขู่ สร้างความกลัว

สรุป

การวิจัยลักษณะบุคลิกภาพคนไทยวัยทำงาน ในกรุงเทพฯ พบว่า สามารถอธิบายบุคลิกภาพโดยรวมได้คล้ายคลึงกับแนวคิดของนักการศึกษาของไทย และข้อค้นพบที่มาจากแบบทดสอบบุคลิกภาพที่สร้างโดยคนไทย และปัจจัยด้านเพศส่งผลต่อความแตกต่างในองค์ประกอบของบุคลิกภาพ ในขณะที่ไม่พบความแตกต่างในกลุ่มอาชีพ แต่ก็พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่สามารถสรุปลักษณะเฉพาะได้จากแบบทดสอบ LPI ประมาณ 40% ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องของข้อจำกัดทางวัฒนธรรมแม้ว่า LPI จะสร้างมาจากฐานข้อมูลของคนเอเชียด้วยกันก็ตาม แสดงให้เห็นว่า การนำแบบทดสอบต่างประเทศมาใช้ต้องระมัดระวัง โดยเฉพาะการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับลักษณะด้านจิตใจ พื้นนิสัยหรือความเชื่อของบุคคล อย่างไรก็ตาม ผลจากการศึกษาครั้งนี้ก็ช่วยนำเสนอถึงคุณสมบัตินักการวัดและการใช้คะแนนการแปลผลที่สร้างจากฐานข้อมูลที่เป็นคนไทย ทำให้เกิดความหลากหลายในเครื่องมือประเมินบุคลิกภาพให้เลือกใช้มากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผศ.พญ.มล.แสงจันทร์ วุฒิกานนท์ หัวหน้าภาควิชาจิตเวชศาสตร์ที่จัดให้มีการสัมมนาการใช้แบบทดสอบ LPI เพื่อการวิเคราะห์ลักษณะบุคลิกภาพ และการเพิ่มทักษะการทำงานร่วมกัน ทำให้เกิดแนวคิดการทำวิจัยครั้งนี้ และขอบคุณความอนุเคราะห์ของ Professor Dr. Leonard Yong ในการอนุญาตให้ใช้เครื่องมือและโปรแกรมการแปลผล ทำให้การวิจัยสำเร็จลงได้

เอกสารอ้างอิง

1. โสภา ชปัดมันท์.บุคลิกภาพและพัฒนาการ : แนวโน้มสู่พฤติกรรมปกติและการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน.กรุงเทพฯ:ไอ.เอส.พี.рінดี้ง เฮาส์. 2536.
2. อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์และคณะ.รายงานการวิจัยเรื่องคำให้การของคนกรุงเทพฯ.เสนอต่อ คณะอนุกรรมการวิจัยวัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ. 2538.
3. Allport, WG. Personality : A psychological Interpretation. New York: Henry Holt and Company. 1973.
4. Cattell R. B., and Cattell H. E. P. Educational and Psychological Measurement. 1995 ; 55 : 926-37.
5. McCrae RR, Allik J.The Five-Factor Model of Personality Across Cultures.1st ed. New York : Kluwer Academic/Plenum Publishers. 2002.
6. Feldman RS.Understanding Psychology. 3 rd ed. New York : McGraw-Hill, 1993.
7. Ryckman RM.Theories of personality.3 rd ed.

- California : Wadsworth, 1985.
8. เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์.การวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่1.กรุงเทพฯ:โอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์. 2549.
 9. สุชีรา ภัทรายุตวรรตน์. คู่มือการวัดทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: เมติคัลมีเดีย. 2545.
 10. กฤติกา หล่อวัฒนวงศ์.การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพตามแนวคิดห้าองค์ประกอบ เชาว์-อารมณืตามแนวคิดไกลแมน และความพึงพอใจในลักษณะงานของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายขายของโรงแรม ในกรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ].กรุงเทพฯ: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2547.
 11. ศรีเรือน แก้วกังวาล.ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ รู้เขา รู้เรา.พิมพ์ครั้งที่ 3.กรุงเทพฯ : หอมชาวบ้าน, 2536.
 12. รวีวรรณ กิติพลวงษ์วิช.บุคลิกภาพของวัยรุ่นไทย อายุ 15-19 ปี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. 2547.
 13. ดวงหทัย เลานเกษมวงศ์.บุคลิกภาพของคนไทย วัยผู้ใหญ่ อายุ 20-24 ปี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. 2547.
 14. ปริญดา เสนีย์รัตนประยูรณ์.บุคลิกภาพของคนไทย วัยผู้ใหญ่ อายุ 25-54 ปี.วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. 2547.
 15. สุภาพรรณ ตันติภาสวสิน. บุคลิกภาพของคนไทย วัยสูงอายุ อายุ 55 ปีขึ้นไป. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. 2547.
 16. สุพัฒนา เดชาดิวงส์ ณ อยุธยา. บทความเพื่อสุขภาพจิต. กรุงเทพมหานคร : โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. 2539.
 17. จริยาจันตระ.บุคลิกภาพของนักศึกษาแพทย์ศิริราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. 2538.
 18. ศรีเรือน แก้วกังวาล.ลักษณะบุคลิกภาพนักศึกษาไทย 6 สาขาอาชีพ (กฎหมาย,คอมพิวเตอร์, แพทยศาสตร์,มนุษยศาสตร์,วิศวกรรมศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์) จากการชี้วัดของ Myers-Briggs Type Indicator (MBTI).กรุงเทพฯ:ภาควิชาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2545.
 19. กนกรัตน์ สุขะตุงคะ และคณะ. การพัฒนาแบบทดสอบบุคลิกภาพคนไทย (TPT) .วารสารจิตวิทยาคลินิก 2547; 35 :1-13.
 20. Yong L.MS.LPI profiling & Emotional Intelligence. เอกสารประกอบการสัมมนาภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. 2548.
 21. ยศ สันตสมบัติ.บุคลิกภาพและวัฒนธรรมไทย: การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น.วารสารธรรมศาสตร์ 2537;13 : 7.
 22. Suntaree Komin.Psychology of The Thai People : Value and Behavioral Patterns. Bangkok : Research Center National Institute of Development Administration (NIDA).1991.